

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Войцеховського Богдана Олександровича на тему «Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї та запобігання їм», поданій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», підготовлений та затверджений на підставі публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення кафедрою кримінально-правової політики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 7 від 11 березня 2024 р.)

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. Життя та здоров'я людей є винятковими етично-цивілізаційними цінностями, базовими складовими соціальних процесів, першоджерелом функціонування планетарної спільноти. Усвідомлення їх надважливого значення орієнтує людство у внутрішньо-суспільних відносинах та у взаємодії з навколишнім середовищем. Безпека населення обґрунтовано визнається первинним критерієм соціального прогресу.

Аксіоматичний постулат про цінність життя та здоров'я людини є стрижнем міжнародної нормотворчості. Стаття 3 Загальної декларації прав людини проголошує: «Кожна людина має право на життя». Частина 1 статті 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод встановлює, що «... право кожного на життя охороняється законом. Нікого не може бути умисно позбавлено життя інакше як на виконання смертного вироку суду, винесеного після визнання його винним у вчиненні злочину, за який законом передбачає таке покарання».

Проблема посягань проти життя та здоров'я людини взагалі, і тих, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї – зокрема, до цього часу залишається актуальною у планетарному масштабі. Відомості («Глобальне дослідження умисних убивств 2019» Євростату, офіційна статистична звітність а також інформація з альтернативних джерел дають підстави стверджувати, що

у більшості країн в абсолютних числах зростає кількість жертв умисних убивств. Згідно з результатами проведеного в 2011 році Управлінням Організації Об'єднаних Націй з наркотиків та злочинності Глобального дослідження з питань убивств у 2010 р. у світі було скоєно 468000 умисних убивств, не пов'язаних з військовими конфліктами. Загальна кількість потерпілих від таких посягань зросла з 362 тис. в 1990 р. до 464 тис. у 2017 р. При тому понад 50 відсотків убивств, які відбуваються по всьому світу, здійснюються з використанням вогнепальної зброї.

Питання запобігання насильницьким злочинам проти життя та здоров'я – взагалі, і тих, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї – зокрема, висвітлювались у роботах багатьох вітчизняних науковців: П. П. Андрушка, О. М. Бандурки, Ю.В. Бауліна, І. Г. Богатирьової, А. М. Бойка, В. В. Василевича, М.В. В'юника, В. В. Голіни, Б. М. Головкина, Н. О. Гуторової, І. М. Даньшина, О.В. Джафарової, О. М. Джужи, О. О. Дудорова, А. П. Закалюка, А. Ф. Зелінського, О. Г. Кальмана, М. І. Камлика, О. Г. Колба, О. М. Костенка, О. М. Литвака, О. М. Литвинова, Ю.В. Луценка, М. І. Мельника, П. П. Михайленка, А. А. Музики, В. О. Навроцького, К.М. Оробця, В.В. Сташиса, В. Я. Тація, В. П. Тихого, І. К. Туркевич, С.О. Харитонова, М. І. Хавронюка, та ін.

При цьому питання про стан, детермінацію та запобігання злочинам проти життя та здоров'я, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї в умовах російської агресії, у роботах вітчизняних науковців комплексно не розкрито. Вказаним обґрунтовується актуальність обраної теми, її практична значущість для правоохоронної роботи, визначення пріоритетів наукової та дослідницької роботи, для нормотворчості та забезпечення підготовки фахівців практиків.

Дисертаційне дослідження узгоджується із законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» (від 11.07.2001 р. № 2623-III, в редакції від 13 січня 2024 р.), Антикорупційною стратегією України на період 2021 – 2025 р. (затвердженою законом України від 20.06.2022 р. № 2322-IX), Національною економічною стратегією на період до 2030 р. (затвердженою постановою Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) від 03 березня 2021 року

№ 179). Робота виконана на кафедрі Кримінально-правової політики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, в межах фундаментального дослідження «Теоретичні і прикладні проблеми запобігання злочинності та реформування державної кримінально-виконавчої служби в Україні» (номер державної реєстрації 0111U000958). Тема дисертації затверджена Вченою радою Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 4 від 22 листопада 2019 р.)

Наукове завдання, розв'язання якого отримано в дисертації. Метою дисертації є надання кримінологічної характеристики злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї, визначення їх детермінації (причин та умов), особливостей криміногенної ситуації, розробка комплексу заходів запобігання досліджуваному виду кримінально-караних посягань.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- встановити кримінологічну характеристику злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї;
- визначити кримінально значущі властивості осіб, що вчиняють злочини проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї;
- розкрити механізми латентизації злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї;
- встановити детермінаційний комплекс (причини та умови) злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї;
- визначити фактор незаконного обігу зброї у детермінації злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї;
- охарактеризувати взаємодію злочинця та жертви під час вчинення злочинів проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї;
- охарактеризувати практику загальносоціальних заходів запобігання злочинам проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї - її об'єкти, суб'єкти, зміст;

- визначити спеціально-кримінологічні заходи запобігання злочинам проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї;
- з'ясувати особливості діяльності дозвільної системи як суб'єкта індивідуального запобігання злочинам проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї;
- охарактеризувати історію, поточний стан та перспективи нормативного регулювання права громадян України на зброю;
- визначити інноваційні методи діяльності суб'єктів спеціально-кримінологічних заходів запобігання злочинам проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї.

Мета та завдання дисертації визначені повно й правильно, вони логічно співвідносяться з об'єктом і предметом дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що представлена робота є новітнім вітчизняним кримінологічним дослідженням стану, детермінаційного комплексу та заходів запобігання злочинам проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї в умовах військової агресії РФ проти України. За результатами дисертаційного дослідження сформульовано положення наукової новизни.

Вперше:

– надано кримінологічну характеристику злочинів проти життя та здоров'я досліджуваних видів, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї в умовах російської військової агресії проти України; встановлено їх максимальну зареєстровану кількість 523 та найвищу динаміку 241% у 2014 р.; коефіцієнт злочинної інтенсивності у 2014 р. 1,14 на 100 тис. осіб населення; географія цих злочинів – найбільшу її частку у досліджуваній період (16,5%) вчинено у Дніпропетровській області; особливості топографії (місця вчинення) досліджуваних посягань – умисні злочини у містах 43 %, у сільській місцевості 50,6 %, необережні злочини у містах 10,7 %, у сільській місцевості 75 %; «ціна злочинності» - за 2022 р. від злочинів із застосуванням зареєстрованої зброї постраждало 60 людей, з них вбито 21, поранено 39;

– встановлено соціально-демографічні, морально-психологічні та кримінально-значущі особистісні властивості злочинців, що вчиняють злочини проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї в умовах російської військової агресії проти України; у досліджуваній період не встановлено жодного факту вчинення охарактеризованих злочинів жінками чи неповнолітніми; майже всі вони вчинені громадянами України; з'ясовано, що навмисні злочини досліджуваного виду здебільшого вчиняють не зайняті (55,3%) та не одружені (52,56%) з середньою освітою (36,8%), не судимі (83,1%), у тверезому стані (64,55%), а необережні – не працюючі (46,4%) та не одружені (39,3%) з середньою освітою (42,9%), не судимі (92,9%) у тверезому стані (78,6); ці злочини здебільшого вчиняються самотійно (85,5%);

– запропоновано типологію злочинців, які вчиняють злочини проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї з розподілом їх на два типи за ознакою використання зареєстрованої або незареєстрованої зброї;

– обгрунтовано рівень латентності окремих злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї, рівень латентності більшості досліджуваних посягань оцінено у межах 30 відсотків, рівень латентності злочину передбаченого ст. 129 КК України «Погроза вбивством» оцінено в межах 50%; розкрито факторний комплекс їх латентизації (дії злочинців, сторонніх осіб, протиправна діяльність правоохоронців); розкрито специфічну причину латентизації на тимчасово окупованих територіях, а саме відсутність вітчизняної правоохоронної системи;

– запропоновано загальносоціальні заходи запобігання злочинам проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї в умовах повномасштабної військової агресії РФ проти України (забезпечення поінформованості населення про стан злочинності, причини і умови вчинення насильницьких злочинів із використанням вогнепальної зброї; роз'яснювальна робота щодо запобігання віктимізації населення від вчинення насильницьких злочинів із використанням вогнепальної зброї; робота з молоддю щодо виховання поваги до життя та здоров'я осіб, а також до правил, які забезпечують їх захист, забезпечення рівня матеріального добробуту населення,

який дозволяє придбати засоби для самооборони); спеціально-кримінологічні заходи – перевірки умов зберігання зброї, психічного стану її власників, кримінологічна експертиза, зменшення віктимізації населення, обмеження вживання спиртних напоїв, обмеження доступу криміногенних осіб до вогнепальної зброї, запобігання незаконному обігу вогнепальної зброї, запобігання корупції в дозвільній системі, антикорупційна експертиза, активні контрзаходи на індивідуальному рівні, запобігання домашньому насильству, тимчасове вилучення чи накладення арешту на вогнепальну зброю, заходи активного втручання у процес злочинного посягання); індивідуальні заходи запобігання (діяльність дозвільної системи - регулювання доступу громадян до зброї, притягнення винних у порушенні правил зберігання та використання зброї до відповідальності).

Удосконалено:

- обґрунтування особливої небезпечності злочинів проти життя та здоров'я з використанням вогнепальної зброї такими обставинами: значний руйнівний ефект від вражаючих елементів зброя аж до летальних наслідків, відносна простота у використанні, зброя суттєво збільшує здатність нападника долати опір жертви, яка не має при собі такого зброя захисту;

- визначення латентної злочинності проти життя та здоров'я з використанням вогнепальної зброї; щодо цього обґрунтовано ознаку «неврахованості» злочинних посягань у кримінальній статистиці як основну підставу для визначення латентності цих правопорушень;

- розуміння складових елементів криміногенної ситуації під час вчинення злочинів проти життя та здоров'я з використанням вогнепальної зброї щодо яких впливовими стверджуються стан сп'яніння злочинця, психічні відхилення, що не виключають осудності, емоційний стан під час вчинення правопорушення, діяльність потерпілих, вчинення злочинів у групі, суміжні дії під час посягання, місце вчинення злочинів, дії з латентизації посягання;

- наукові положення щодо суб'єктів запобігання злочинам проти життя та здоров'я, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї; щодо загальносоціальних заходів такими стверджуються органи державної влади,

медіа, громадські організації, виховні установи; щодо спеціально-кримінологічних заходів такими визнано підрозділи Міністерства внутрішніх справ України; щодо індивідуальних заходів – таким суб'єктом визначено дозвільну систему Національної поліції України;

– наукові положення щодо кримінологічної експертизи проєктів нормативно-правових актів щодо сфери запобігання кримінальним правопорушенням проти життя та здоров'я з використанням вогнепальної зброї; визначено її мету (виявлення кримінологічно значущих факторів, виникнення чи негативні зміни яких пов'язані з об'єктом експертизи, а також розроблення рекомендацій щодо їх усунення), об'єкт (соціальні явища, що мають наявні або потенційні детермінуючі зв'язки зі злочинністю досліджуваного виду), суб'єкти (експерти-кримінологи); запропоновано закріпити таку діяльність нормативно;

– наукові положення щодо спеціально-кримінологічних заходів запобігання злочинам проти життя та здоров'я з використанням вогнепальної зброї; ефективним засобом боротьби з нелегальним поширенням вогнепальної зброї стверджується можливість легалізації окремих видів незареєстрованої зброї, яка не використовувалась для вчинення злочинів (наприклад, пістолетів чи гвинтівок військового зразку після позбавлення їх можливості вести автоматичний вогонь); підкреслюється ефективність усталеної практики «місячників добровільної здачі зброї, боєприпасів та вибухівки», пропонується розробити та реалізовувати практику викупу вогнепальної зброї у населення; підкреслюється, що умови та тарифи, запропоновані громадянам при викупі зброї, мають бути справедливими та конкурентними порівняно з цінами «чорного ринку»; проведення викупу щодо саморобної зброї, виготовленої повністю саморобним способом без використання заводського обладнання (вручну), заперечується;

– наукові положення щодо заходів запобігання злочинам проти життя та здоров'я з використанням вогнепальної зброї, з виділенням специфіки тих, що вчиняються із застосуванням легальної та нелегальної вогнепальної зброї.

Набули подальшого розвитку:

– наукове обґрунтування впливовості фактору воєнних дій щодо поширення злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї; встановлено зростання посягань цього виду у 2014 р. (рік початку російської агресії) на 141% та кількості виявлених злочинців на 14%;

– наукове обґрунтування основного мотиву умисних злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї – агресивного, і додаткових мотивів - корисливих, хуліганських, помсти, ревнощів, залякування, самозахисту; особистих неприязних стосунків;

– класифікація типів саморобної та переробленої вогнепальної зброї, що використовуються під час вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи: перероблені сигнальні (стартові) пістолети, перероблені з пістолетів та револьверів під «патрон Флобера» у вогнепальну зброю, саморобна зброя виготовлена повністю саморобним способом без використання заводського обладнання (вручну), обрізи гладкоствольних рушниць, обрізи нарізної довгоствольної зброї, перероблена пневматична зброя, перероблені газові пістолети, перероблена з макета масо-габаритного;

– обґрунтування суспільного запиту щодо розширення прав громадян на вогнепальну зброю як засобу самозахисту; за результатами проведеного опитування встановлено, що 68,8 % респондентів вмотивовані мати зброю для самозахисту, захисту бізнесу та 53,9 %; - задля безпеки у період російської агресії;

– обґрунтування типології осіб, що вчиняють злочини проти життя та здоров'я із застосуванням вогнепальної зброї, за ступенем глибини антисуспільної спрямованості; підтверджено наявність злочинців випадкового типу, ситуаційного типу, нестійкого типу, злісного типу, особливо злісного типу.

Обґрунтованість і достовірність отриманих результатів дослідження. Положення, висновки та рекомендації, що містяться в дисертації науково обґрунтовані та достовірні, що забезпечено використанням належної

нормативної бази, коректною методологією, фундаментальною теоретичною базою та репрезентативним емпіричним дослідженням. Методологічним підґрунтям дисертації став комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання, зокрема: застосовувалися діалектичний (філософський), системно-структурний методи дослідження, статистичний метод узагальнюючих показників, метод опитування населення, метод експертних оцінок, метод вивчення документів, метод включеного спостереження, порівняльно-правовий метод.

Нормативно-правову базу дисертації складають: Конституція України, закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, відомчі нормативно-правові акти станом на 31.01.2024 р.. Емпіричну базу дослідження становлять: статистичні дані Офісу Генерального прокурора; узагальнені результати суцільного вивчення 102 судових рішень, ухвалених судами України у 2019-2020 р.р.; результати експертного опитування 40 співробітників Головного відділу захисту національної державності Управління Служби безпеки України в Харківській області, 44 поліцейських Харківського районного управління поліції №1 ГУ НП в Харківській області, 36 співробітників Відділу контролю обігу зброї ГУ НП в Харківській області; результати анкетування 295 громадян України; документи про діяльність підрозділів дозвільної системи та про діяльність Громадської організації «ІАН ПРАЙД»; результати включеного спостереження діяльності органів дозвільної системи Національної поліції України.

З наведеного слідує, що наукові положення, рекомендації й висновки дисертації є науково обґрунтованими, достовірними та методологічно вірними, такими, що мають системний, комплексний, логічний характер і характеризуються цілісністю змісту.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження можуть бути використані: у науково-дослідній сфері – для подальших наукових

досліджень запобігання злочинам проти життя та здоров'я, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї; у нормотворчості – для забезпечення прав громадян на вогнепальну зброю як засобу самозахисту; у правоохоронній сфері – для удосконалення діяльності підрозділів дозвільної системи НПУ; у навчальному процесі – для підготовки навчально-методичних комплексів, підручників з правових дисциплін, зокрема - кримінології.

Апробація матеріалів дисертації. Основні наукові результати дисертації обговорювалися на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, а саме: 1)XIX Всеукраїнській науковій конференції з кримінології «Протидія організованій злочинності і корупції» (м. Харків, 2 грудня 2019 р.); 2)Інтернет-конференції «Правові засади епідемічної безпеки: виклики та перспективи» (м. Харків, 29 квітня 2020 р.); 3)Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців» (м. Харків, 29 травня 2020 р.); 4)Науково-практичному онлайн «круглому столі» «Запобігання корупції у приватному секторі», присвяченому 25-річчю із дня створення НДІ вивчення проблем злочинності та 95-річчю із дня народження академіка Володимира Сташиса (м. Харків, 1 липня 2020 р.); 5) XX Всеукраїнській науковій конференції з кримінології «Злочинці і жертви злочинів» (м. Харків, 12 листопада 2020 р.); 6) Всеукраїнської науково-практичній конференції для студентів, аспірантів і молодих вчених «Актуальні проблеми запобігання корупції» (м. Харків, 14 квітня 2021 р.); 7)XII науковій інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності» (м. Харків, 22-23 квітня 2021 р.); 8)міжнародній науковій конференції з кримінології для студентів, аспірантів та молодих вчених «Протидія злочинності і корупції» (м. Харків, 16 листопада 2021 р.).

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях здобувача. Основні теоретичні положення й висновки дослідження відображено у 13

наукових працях: чотири наукові статті опубліковані у фахових наукових виданнях України, що включені до міжнародних наукометричних баз; одна наукова стаття, опублікована у закордонному виданні; тези восьми доповідей і повідомлень на наукових і науково-практичних конференціях.

Наукові праці, які відображають основні результати дисертації:

1. Войцеховський Б.О. Латентність злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї. *Теорія і практика правознавства*. 2020. Вип. 2 (18). С. 1–8. doi: 10.21564/2225-6555.2020.18.214814

2. Войцеховський Б.О. Кримінологічна характеристика насильницьких злочинів, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї. *Теорія і практика правознавства*. 2021. Вип. 2 (20). С. 214–224. doi: 10.21564/10.21564/2225-6555.2021.2.243745

3. Войцеховський Б.О. Дозвільна система у запобіганні кримінальним правопорушенням проти життя та здоров'я, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. Вип. 7. С. 341–345. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-7/79>

4. Войцеховський Б.О. Запобігання кримінальних правопорушень (злочинів) проти життя та здоров'я, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї в умовах повномасштабної агресії РФ проти України. *Věda a perspektivy*. 2023. Вип. 9 (28). С. 330-343. doi: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-9\(28\)-330-343](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-9(28)-330-343)

5. Войцеховський Б. О. Чинники формування агресивного мотиву злочинів проти життя та здоров'я, що вчиняються з використанням вогнепальної зброї. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Том 2, вип. 79. С. 155-160. doi: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.79.2.23>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Войцеховський Б. О. Незаконний обіг вогнепальної зброї, як фактор організованої злочинності. *Протидія організованій злочинності і корупції: матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології*, (м.Харків, 2 грудня 2019 р.) Харків: Право, 2019. С. 22–24.

2. Войцеховський Б. О. Участь громадянського суспільства в протидії криміногенним загрозам у зв'язку пандемією коронавірусу. *Правові засади епідемічної безпеки: виклики та перспективи: матеріали інтернет-конференції* (м.Харків, 29 квітня 2020 р.). Харків: Право, 2020. С. 48–51.

3. Войцеховський Б. О. Criminological analysis of the impact on crime of the decision of the government of canada to ban specific models of semi-automatic rifles and carbines. *Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців: матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції* (м.Харків, 29 травня 2020 р.) Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 124–126.

4. Войцеховський Б. О. Проблема корупції в сфері видачі дозволів на зброю. *Запобігання корупції у приватному секторі: матеріали науково-практичного онлайн «круглого столу», присвяченого 25-річчю із дня створення НДІ вивчення проблем злочинності та 95-річчю із дня народження академіка Володимира Стащиса* (м. Харків, 1 липня 2020 р.). Харків: Право, 2020. С. 174–175.

5. Войцеховський Б. О. Цінність життя людини у контексті обґрунтування заходів запобігання тяжких насильницьких злочинів. *Злочинці і жертви злочинів: матеріали XX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології* (Харків, 12 листопада 2020 р.). Харків: Право, 2020. С. 124–126.

6. Войцеховський Б. О. Корупція в сфері видачі дозволів на зброю та шляхи її подолання. *Актуальні проблеми запобігання корупції: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів і молодих вчених* (м.Харків, 14 квітня 2021 р.). Харків: Юрайт, 2021. С. 75–77.

7. Войцеховський Б. О. Вогнепальна зброя і безпека людини. *Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності: матеріали XII-ї наукової інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих*

вчених (м. Харків, 22–23 квітня 2021 р.). Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 75–78.

8. Войцеховський Б. О. Необережні злочини проти життя та здоров'я особи вчиненні з застосуванням вогнепальної зброї та запобігання їм. *Протидія злочинності і корупції*: матеріали: матеріали міжнародної наукової конференції з кримінології для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Харків, 16 листопада 2021 р.). Харків: Юрайт, 2021. С. 61–62.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію виконано українською мовою з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стиль викладення матеріалу дослідження – науковий.

Загальний висновок. Дисертація Войцеховського Б. О. «Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї та запобігання їм» є кваліфікаційною науковою роботою, містить нові науково обгрунтовані результати, які виконують конкретне наукове завдання, що полягає в отриманні наукових та практичних висновків щодо кримінологічної характеристики злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї визначенні його детермінант, причин та умов вчинення кримінальних правопорушень, а також надання обгрунтованих пропозицій і рекомендацій для їх запобігання.

Дисертація є самостійною науковою працею, яку виконано з дотриманням академічної доброчесності. Наукова новизна, висновки та пропозиції сформульовані автором самостійно й обгрунтовані на підставі особистих досліджень.

Дисертація Войцеховського Богдана Олександровича на тему «Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї та запобігання їм» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової

установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, та може бути подана до разової ради для захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**Головуючий на засіданні:
завідувач кафедри кримінально-правової політики
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
доктор юридичних наук, професор**

Сергій ХАРИТОНОВ

11 березня 2024 р.

